

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Si aliena res pignori data sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

In quibus causis pignus tacite contrahatur. Rubr. XV.

LEX I.

Universa bona debent solvere tributa vel contraheris eius fisco, tacite aut obligata fisco, h. d. cum l. sequenti.

ADDITIO.

ALEX. Tacite. Tamen non idem operatur, ac si esset specialiter alle, ut et ter. in l. i. C. de ser. pig. dat. ma. licet in pupillo sit, licet qz res empti ex pecunia pupilli, est ei tacite specialiter obligata. Tertus est ibi no. in l. i. tutor. supra de ser. pig. dat. man. ad hanc legem de tacita hypotheca mci, vide no. in l. scriptum, 2 in prin. ff. de pac. 2 Bar. in l. auter. r. s. ff. de iur. h. c. vbi 2 es go post eum. Item adde casum, in quo etiam contrahitur tacita hypotheca, videlicet si res est empti ex pecunia vltararia, vt nota. Bal. in l. tutor. s. de ser. pig. not. dat. man.

LEX III.

Clauis obligati, sed res ex pacto fructuum obligari, non est obligata, h. d. Et nota quod dixi in summa no. Contra scdm summam parte opponitur de l. i. 2 rez. ff. de pe. titio. heredita. Blos. non soluit. Sic quod speciale est in vniuersali iudicio, vt in petitione hereditatis, 2 ita nota. vlt. contraria. Sed contra istam solutionem, misatur de l. marer. supra de rei vendicatio. Solutio. Secundum Jacobum hic 2 ibi est speciale vt habeatur recursus ad pretium re perepta, vel prescripta. De quo dic vt ibi solenturari per doctores.

ADDITIO.

ALEX. Clauis. Et circa gl. ij. hic, que voluit allegatio, h. simi le. ff. ad munici. p. qua lege dicitur quod nulla ciuitas preter istos manam, habet hypothecaria regulariter in bonis ciuium pro da tps prescrip. 2 tribuitur. l. ij. C. de iur. Reipub. lib. fj. 2 ideo ex pedit qd ciuitas prouideat vt transeat res cum onere soueai col lectas communis, 2 potest tacite, arg. l. Antiochenis. ff. de priuile. le. cred. y. ff. ad mun. l. munerum. s. preterea de muner. 2 hono. In no. in c. postulari. de foro comper. adde in l. scriptum. de pact. 2 quo 2 ibi dixi. 2 Bal. in l. de sacrosan. eccl. 2 ibi, etiam quid in ecclesia 2 Bal. in hac. l. ij. 2 intellige hac lege de fructibus natura libus, no. gl. in l. i. d. i. qui potio. in pig. hab. in vericulo, quod o an habeat locum ista tacita.

LEX III.

Actis notum. Bona dotalia sunt tacite obligata pro administratione pumipulari, excussitamen prius facultatis pumipuli, h. d. no. quod licet regulariter bona dotalia non possunt obligari propter debitum mariti, salit tamen in casu, isto, vt habetis s. ne vroz pro mari. per totum, ec.

ADDITIO.

ALEX. Actis notum. Nota casum, in de quo tenetur vroz pro marito, vide Bar. in l. ij. ff. sol. mat.

LEX V.

Scriptura pro mercede sua, 2 pro expensis quas fecit in scriptura sua, potest retinere quinternos.

Non inducta. Ista est bona lex. Licet inducta 2 illata sint tacite obligata locatori pro pensione, tamen si non ostendantur esse inducta, 2 illata, locator non potest ea retinere preceptu pensionis, h. d. no. quod si pignora obligantur tacite locatori, h. inueta cre sunt alias non. Secundo no. quod si creditor non potest retinere rem debitoris sibi non obligata preceptu debiti. 2 modo op. iste ter. videtur velle concludere, quod ea que sunt illata in fundo tacite sunt obligata locatori pro pensione, contra dictam l. debis ro. ff. de pig. vbi debitor, inducit in fundo mancipia, 2 tamen no sunt obligata. Sol. Aut illud, quod inducit in fundum, vel in domum inducit ibi perpetuo permanentium, 2 tunc tacite obligatur locatori. Et ita potest intelligi hic a contrario sensu, vt l. ij. ff. eo. ti. Aut no inducitur ibi perpetuo mansurum, 2 tunc non est tacite obligatum locatori, Item misatur de l. cerni. s. loca, vbi ita demum sunt obligata locatori, si sciebatur ea esse inducta. Sol. Hec lex determinatur secundum illam, qz ita demum ea que inducuntur in fundo rusticum, sunt obligata locatori, si locator sciat, alias non. Sec? in p. d. v. d. v. ibi no. In l. de act. s. item Veruiana. Et qz sit ratio diuersitatis, dic vt in vtraque eam no. Item opponitur hic qz creditor non potest retinere rem debitoris, preceptu debiti. Contra vel, si non forte, s. ff. cent. ff. de codi. in deb. Sol. Aut res debitoris puenit ad creditore, de voluntate ipsius debitoris, aut no. Primo casu, potest eam retinere pro debito suo, Et ita intelligit lex cotra

ria. Secundo casu no. Et ita intelligit hec lex. Sed cotra istas sol. misatur de l. preteriti. s. de com. vbi peruenit res ad creditore, de voluntate debitoris, 2 tunc non potest ea retinere. So. Aut res peruenit ad creditore hoc animo, vt constituat ei ius in re, 2 tunc creditor potest eam retinere. Et ita intelligitur ea, que dixi in s. i. cent. 2 qz ibi no. Aut no peruenit hoc animo vt aliquid ius ei constitueret in re, 2 tunc non potest eam retinere, 2 ita intelligitur prealleg. l. i. s. de com. s. cotra ista sol. misatur d. l. in reb. s. possum. ff. commo. Breviter pro horum sol. dicas duo verba, na quadoqz res debitoris peruenit ad creditore sine voluntate ipsius, 2 tunc creditor no potest eam retinere pro debito, 2 ita intelligitur hic. Quis peruenit ad creditorem de voluntate ipsius debitoris, 2 tunc aut hoc animo vt creditor aliquid ius constitueretur in ea re, 2 tunc creditor potest eam retinere pro debito, 2 ita loquitur preal. l. i. si no forte, s. ff. cent. de cond. And peruenit eo animo, vt creditor no constitueret aliquid ius in re, 2 tunc aut vult re ista retinere propter expensas, quas fecit in ea, 2 dico qz potest. Ita debet intelligi in reb. s. possum. ff. commo. Aut vult eam retinere propter aliquid debiti, s. possum. ff. commo. Ita debet intelligi preal. l. i. s. de com. Item Jaco. de Are. Ad dic vt ibi plene no. per l. y. 2 valet pacta ad creditore prore? qz scriptor pro mercede sua, 2 pro expensis, quas fecit in scriptura sua, potest retinere quinternos, vt no. in d. l. si no forte, s. centum. ff. de eod. inde. 2 in d. rebus. s. possum. ff. commo.

ADDITIO.

ALEX. Secundo nota. Quando inuenta 2 illata sint tacite hypothecata vide plene Bal. in l. cerni iuris. s. locati.

ALEX. Retinere. An qz possum vna re retinere p aliquo mi hi debito, 2 quid de scriptore, vide casum in quo habet loca re re. per gl. 2 Bal. in l. ij. ff. antiqui. cred. Et de hac materia plene per Jac. de bel. in l. ij. etiam ob chiro. pecu.

LEX VI.

Mater. Si mater pupilli ad secunda vota transiens non poterit eade tutore, 2 qz ex administratione debeat, non soluetur bona mariti pro hoc tacite obligata, h. d. Ista lex est notanda, quia no. Et no. primo qd dixi in summa no. Secundo no. qz tutore, que fertur matri, est legitima. De quo plene per glo. in aut. emas tri 2 aue. s. quando multi. tut. offic. fun. pot. Item no. casum specialem, in quo propter debitum vrozis obligantur bona mariti, sic eorum, s. debitoris gl. s. eo. fozis. contra regu. generalem. s. ne vroz pro mari.

ADDITIO.

AND. B. ARB. Si mater. Idem voluit Spe. in t. de tu. s. n. d. d. cendum. ver. si transit. Vbi idem tenet ad tenet hic Bal. Bal. 2 Raph. 2 ita nunc consulo.

LEX VII.

Ancimus. Jura loquuta de reb. inuictis, 2 illaris, tacite obligatis locatori sunt communia in omni loco, h. d. Quid sit territorium, habetis in l. pupillus. s. territorio. num. ff. de ver. sign.

Si aliena res pignori data sit. Rub. XVI.

LEX I.

Procurator. Res no potest obligari per procuratorem nisi bene speciale mandati, vel generale cui libera sit si forte dñs eas consuetus erat obligare, vel nisi pecunia in rez dñi sit verba, h. d. cu omnibus glossis. Opponitur dñs hic, qz procurator non potest constituere ius in pignore. Cotra de l. procurator cui generaliter libera, ff. de procu. Sol. Aut procurator hz speciale mandatum, aut generale cui libera, 2 tunc constituit ius in re, vt in p. d. secus si non, habet speciale mandati, vel generale cui libera 2 ita loquitur hic. Sed cotra istam solutionem misatur de l. vel vniuerso. ff. de p. gnozati. actione. So. Vbi paterfam. erat consuetus eas pignozare 2 ideo si tales res per procuratorem pignozentur, bene constituitur ius in re, Ita tollitur contrarium.

ADDITIO.

ALEX. Procurator. An procurator generalis possit pignozare, vide infra eodem.

LEX II.

Probaueris. Res aliena non potest obligari, nisi de fraude domini appareat, h. d. Quis gl. quis debet probare istam in chmationem, seu fraudem. Secus ter debet probare ille qui allegat, vt in l. in excep. p. m. d. l. i. s. qui dolo. ff. de proba.

ADDITIO.

ALEX. Si probaueris. Aduerter istu ter. dñi requirit fraudem. Bartol. l. que dicitur. sol. in matrim. sub auditi maxime quod no. qua

